

LIKOVNA MONOGRAFIJA

**STVARALAŠTVO
AMATERSKOG
UMJETNIKA**



**ZORAN
HERCIGONJA**

~LIKOVNA MONOGRAFIJA~

Autor likovne monografije

Zoran Hercigonja

Naslov

Stvaralaštvo amaterskog umjetnika

Web:

zoran-hercigonja.webnode.hr

Nakladnik

Vlastita naklada autora

Za nakladnika

Zoran Hercigonja

Mjesto izdavanja

Imbriovec Jalžabetski 45c

Godina izdavanja

2018.

ISBN 978-953-8200-14-4



**STVARALAŠTVO AMATERSKOG
UMJETNIKA
(2009.-2018.)**



SADRŽAJ



1. OSNOVNI PODACI-----	[6]
2. EDUKACIJA I STVARALAŠTVO -----	[6]
3. OPUS NENAMETLJIVOG AMATERSKOG -----	[7]
4. GODINE PRITAJENOG STVARALAŠTVA-----	[14]
5. SVITANJE I DOBA BUĐENJA-----	[28]
5.1. ISTAKNUTE LIKOVNE KOLONIJE I IZLOŽBE-----	[30]
6. ŠTO DRUGI PIŠU O STVARALAŠTVU ZORANA HERCIGONJE---	[36]

OSNOVNI PODACI



Zoran Hercigonja, rođen je 13.04.1990. godine u Varaždinu. Likovnim stvaralaštvom bavi se od najranijih dana. Samouk je slikar koji je vještine i talent oblikovao eksperimentirajući tehnikama i oblicima. Stvarati je započeo suhim pastelom u kojem radi svoje prve važne radove. Podosta vremena, posvetio je apstraktnoj umjetnosti u akrilu, ulju i lakovima za metal u kojima pronalazi smisao i svrhu umjetničkog izražaja. Autor je dvjestotinjak radova u suhom pastelu i isto toliko radova u akrilu, ulju i lakovima za metal.

EDUKACIJA I STVARALAŠTVO



Formalnom naobrazbom započinje 2011. godine kada je završio tečaj **klasičnog crtanja u sklopu Edukacijskog centra Galerije Klarić u ulici S.S. Kranjčevića 1.** gdje je ujedno i održao skupnu izložbu radova. Izložbu kao i edukaciju predvodio je akademski slikar **Živko Skuhala, prof.** Svojim hvalevrijednim kritikama, profesor Živko Skuhala usmjerio ga je u daljnjem stvaralaštvu i likovnom izražavanju. Godine 2013. odslušao je i uspješno položio kolegij **"Interdisciplinarni pristup vizualnoj i medijskoj kulturi"** predavačice **izv. prof. mr. art. Kristine Horvat-Blažinović**, koja je pregledala njegove likovne radove i

pozitivnim kritikama te sugestijama, usmjerila ga u daljnjem stvaralaštvu. Obrazovanje se nastavilo kroz online školu slikanja. Uspješno je završio **Online školu slikanja akademskog slikara Jadranka Ferka** 2017. godine. Te 2017. godine postaje aktivnim članom **likovne udruge "Kula Kneginec"** sa sjedištem u Knegincu i djeluje u sklopu likovnih kolonija i zajedničkih izložbi likovne udruge. Iste godine (2017.) poznata varaždinska akademska slikarica i grafičarka **Iva Šarić**, pregledala je njegove radove te ga usmjerila u smjeru stvaralaštva apstraktnog ekspresionizma. Od 2017. godine izlaže svoje radove na online galeriji **Ludvig dizajn**.

OPUS NENAMATELJIVOG AMATERSKOG UMJETNIKA-RAZDOBLJE (2009.-2012.)



Opus stvaralaštva Zorana Hercigonje u likovnom svijetu gotovo da je miniciozan, nezapažen i neprepoznat. Ne postoje neke agresivne tenzije isticanja u kolektivnom stvaralaštvu i kolektivnoj kulturi. Nezamijećen i relativno sam u tom svijetu, svoje stvaralaštvo usmjerava prema nenametljivom i suptilnom prezentiranju javnosti. Stvaranje iz sjene, prvi je dojam promatrajući potpuno personalizirani i

individualizirani stvaralački čin umjetnika u nenametljivom uspinjanju. Ne postoje neki „glasni“ tragovi koji bi upućivali na potrebu narcističkog isticanja; postoje samo jenjavajući odbljesci obraćanja javnosti kratkog vijeka. Isticanje u svijetu likovnog stvaralaštva, doima se poput kratkih proputovanja kroz mjesta, ljude i zavodljive predjele umjetničkih pojava.



Put svojeg nezapaženog djelovanja Zoran Hercigonja započinje 2009. godine svojom prvom samostalnom izložbom u prostorima **Elektrostrojarske škole**

Varaždin, Hallerova aleja. Bio je to prikaz radova kombinirane tematike nastajalih u razdoblju između **2008** i **2009.** godine.



Slika 1. „Triptih“ Samostalna izložba likovnih radova u Elektrostrojarskoj školi 2009. godine

Izloženim radovima (ukupno petnaest radova) u **suhom pastelu, akrilu, ulju i eksperimentalnoj tehnici lakova**, prikazao je sebe od sebe, svoju sramežljivost i ranjivost. Portreti, motivi mrtve prirode, mračni pejzaži i praktični kućanski predmeti, ispisali su prve stranice mladog umjetničkog izražaja. U toj sramežljivoj prvoj izložbi, odlučio je projekcijama i strogim realizmom u tehnici

suhog pastela, uspostaviti sukobe na internoj razini protiveći se apstrakciji u tehnici ulja, akrila i lakova.

Ono što će se odražavati na daljnji opus njegovog stvaralaštva su zavade, nadmetanja i sukobi unutar vlastitih likovnih djela koje je uspješno znao izraziti ostrim potezima, zamračenim perspektivama često melankoličnog karaktera.



U relativno kratkom odmaku od svega dvije godine, 2011. je održao prvu skupnu izložbu likovnih radova u olovci i ugljenu. Tih godina (2009-2011) svoju pažnju posvema je usmjerio studiju informatike koji ga je zaokupljao i iscrpljivao, no nije se predavao; nije spuštao kist svoje

stvaralačke individualnosti. Baveći se naukom na studiju informatike, osjećao je kao da polagano napušta svijet likovnog stvaralaštva. Posvetiti se jednome, smatrao je; znači napustiti drugo u projekciji binarnog poimanja svijeta.



Slika 2. „Triptih“ Skupna izložba radova polaznika Edukacijskog centra Galerije Klarić u ulici S. S. Kranjčevića 1 pod mentorstvom akademskog slikara Živka Skuhala, prof. 2011. godine

Moglo bi se reći da je tih godina patio zbog nemogućnosti izražavanja. Ipak odlučio je u toj kratkoj odsutnosti produbiti i pospješiti svoje vještine, upisujući tečaj klasičnog crtanja u organizaciji

Edukacijskog centra galerije Klarić u Varaždinu 2011 godine. To je bilo presudno ne samo za izoštravanje vještina već i za gradnju samopouzdanja u stvaralačkom uspinjanju na vlastiti Olimp.



Slika 3.

Izvadak iz kataloga skupne izložbe

Slika u olovci „List“ 30x42 cm

U razdoblju između te **2011.** godine i **2012.** godine nastajali su brojni radovi pretežito u suhom pastelu. Potaknut sadržajem samog tečaja Zoran Hercigonja je pokušavao produbiti usvojene vještine kroz tehniku suhog pastela želeći pritom ostaviti dokaz i neizbrisiv trag jednog važnog razdoblja u

njegovom životu: razdoblja snažnih projekcija. To nisu bili pejzaži ili prikazi kako se očekivalo; to su bile slike snažnih centralnih motiva oko kojih se rastapala pozadina u nijansama pretežito tamnih boja i melankoličnih tonova.



Slika 4. Izdvojene slike iz razdoblja stvaralaštva 2011.- 2012. u tehnici suhi pastel (1.dio)

Radovi iz to razdoblja jasno govore da autor nije bio izbirljiv po pitanju motiva. Sve što se dalo naslikati, našlo je svoje mjesto na papiru. Od cvijeća, aktova,

životinjskih portreta do predmeta poput vrčeva u imponzantnom koloritetu, krasilo je razdoblje nesigurnosti i previranja.

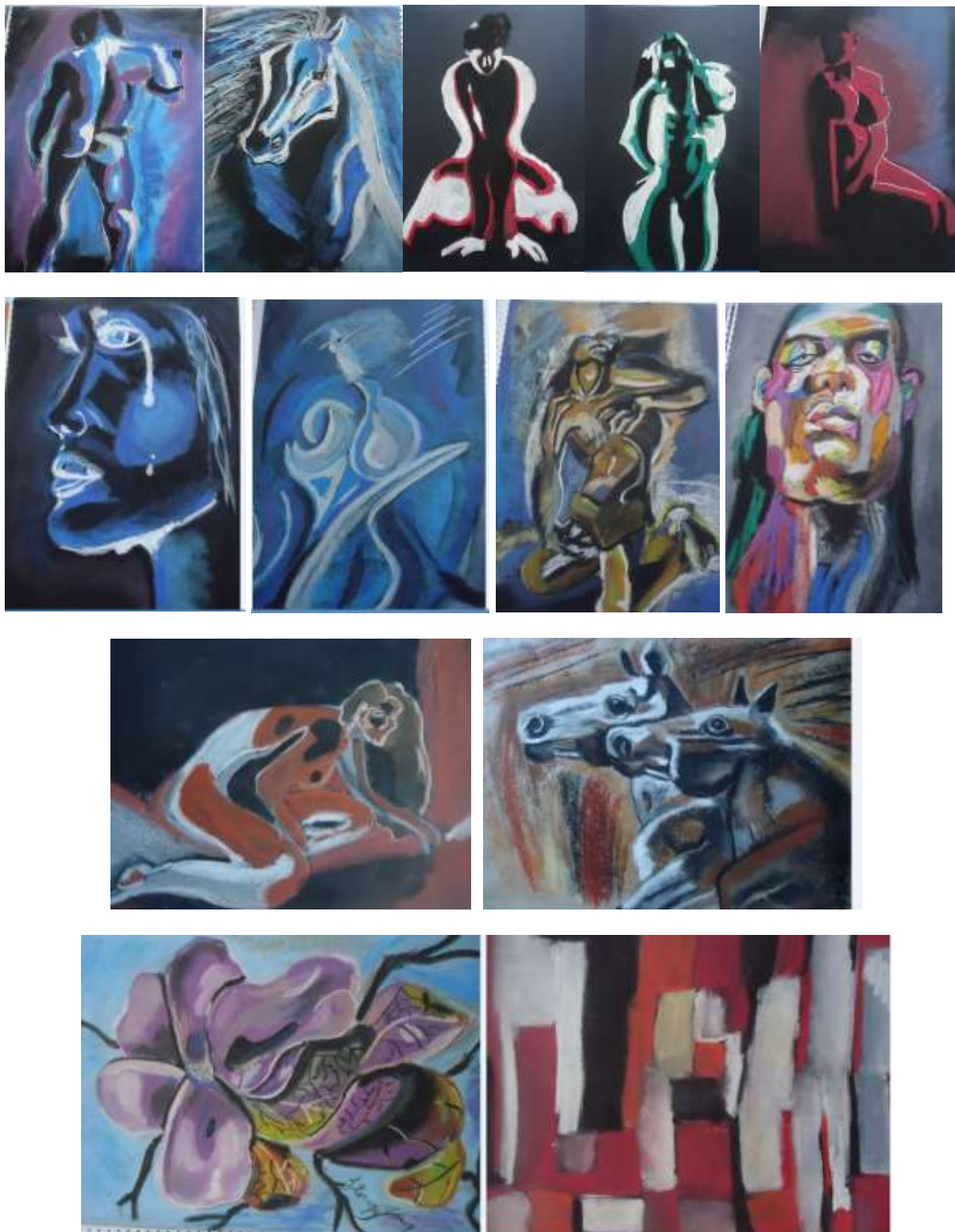


Slika 5. Izdvojene slike iz razdoblja stvaralaštva 2011.- 2012. u tehnici suhi pastel (2.dio)

Stvarajući tako u najstrožoj intimi svojeg doma daleko od pogleda svijeta i kritike, iznijedrile su i prve apstraktne forme u istoimenoj tehnici suhog pastela. Sam autor to nije mogao predvidjeti; sve je došlo spontano. Pomalo zasićen projekcijama i realizmom, s prenaplašenim

entuzijazmom i neprestanim intimnim previranjima i borbom protiv ustaljenog i stereotipnog započeo je ciklus **apstraktnih koloritetnih negativa** koji predstavljaju pripremu za permanentni „eksperiment“ onog što tek ima doći.





Slika 6. Izdvojene slike iz ciklusa „apstraktni koloritetni negativi“ u tehnici suhi pastel

Navedeni ciklus, bio je način slobodnijeg izražavanja i shvaćanja likovnog stvaralaštva. Iako je prvotno tumačenje i shvaćanje likovne umjetnosti kao oponašanja i preslikavanja to jest vrlo vještog skiciranja i projiciranja stvarnih objekata na medij papira, platna ili mediapan daske izrazito dominiralo u potrebi stvaralačkog procesa Zorana Hercigonje; konačno je došao do otkrića likovne umjetnosti kao medija za izražavanje unutarnjih stanja i intimne pismenosti. Tako je ciklus radova u suhom pastelu naziva **„apstraktni koloritetni negativi“** zapravo predstavljao način oslobađanja i buđenje kreativne misli od zanatskog potkivanja umjetnosti kao takve. Došao je do zaključka kako umjetnost treba prožimati apstraktnim što uobličava čovjeka, njegov karakter i stvaralački otisak. Iako relativno mlad i neiskusna na putu svojeg uspinjanja u svijetu likovne

umjetnosti, shvatio je da projekcija znači početak, osnovu i bazu za daljnje kreativne stvaralačke forme. Ostati na tome početku znači prepustiti se zanatskom potkivanju umjetnosti; ostati na početku zapravo znači ostati zarobljen poput komarca u jantarnoj smoli bez mogućnosti napredovanja i ostvarenja samoga sebe. Tu nema napretka. - zaključio je. U radovima je prisutna stalna konfrontacija misli i ideja. Sukobi radikalno tamnih tonova pozadine s jarkim bojama centralnih motiva jasno su osvještavali potrebu za oslobađanjem od forme klasičnog slikarstva. Stalno potican unutarnjim nemirom, tražio je frekvenciju svoje stvaralačke moći. Nije bio ni svijestan kamo će ga dovesti iduće godine stvaralaštva pod okriljem takve misli: slobodne umjetničke forme s akcentom apstraktnih modaliteta. Bile su to godine snažnih temperamentnih „ispada“.



GODINE PRITAJENOG STVARALAŠTVA RAZDOBLJE (2013.-2017.)



Usljedile su godine pritajenog lutanja po neistraženim granicama i mogućnostima likovnog izražaja. To su bile godine u kojima su nastajali brojni radovi, kasnije izloženi u sklopu samostalnih i skupnih izložbi. Prvi radovi iz tih godina neka su vrsta privremenog bunta protiv zanatskog potkivanja umjetnosti i klasičnog slikarstva. U tim kritičnim godinama na prijelazu iz tehnike suhog pastela u tehniku lakova za metal koji su gustoćom i efektom plastičnosti predstavljali katalizator onog što je autor tog trenutka osjećao i želio zabilježiti, javljala se sve veća potreba za oslobađanjem. Bilo je to odvajanje od

samoga sebe putujući u prostor najintimnije egzilije svojih misli i osjećaja. Radovi iz tog vremena podijeljeni su u nekoliko ključnih etapa. Nedovoljno upoznat sa svojstvima i mogućnostima gustih lakova za metal (poznavanje se svodilo tek na oskudnoj eksperimentalnoj bazi), još uvijek predan suhom pastelu, Zoran Hercigonja je pokušavao napraviti blagi prijelaz preko tehnike akrila s kojim je podosta iskusio prije nego se pomalo očajnički prihvatio suhog pastela. Tako su radovi iz prve etape bili blagi prijelaz između suhog pastela i lakova za metal.



Slika 7. Izdvojene slike iz PRVE ETAPE slobodnijeg stvaralaštva 2013.godine

U toj prvoj etapi, slikar se odlučio za tri primarne boje u kojima je ispitivao svojstva gustoće i njihov međudnos i međudjelovanje kao svojevrsnu pripremu za slikanje lakovima. Iako se isprva činilo kako će prva etapa prenijeti tradiciju stroge selekcije boja na crvenu-crnu-bijelu, dogodila se neočekivana promjena. Pomalo zarobljen u akrilu, odlučio je eksperimentirati oblicima naglašavajući

njihove konture, izvlačeći u prvi plan monumentalnost oblika koristeći paletu jarkih boja. Tako je nastao ciklus divovskog cvijeća posredništvom dviju ideja: ideja o postizanju gustoće i efekta plastičnosti i naglašavanje centralnog motiva. Upravo ta prijelazna faza na prijelazu iz 2013. godine u 2014. godinu rodila je drugu etapu „divovskog cvijeća“.



Slika 8. Izdvojene slike iz DRUGE ETAPE slobodnijeg stvaralaštva 2013./2014. godine
[DIVOVSKO CVIJEĆE]

Korištenje jarkih gotovo nerazrjeđenih akrilnih boja, pripremalo je tlo za daljnji eksperimentalni pokušaj odgonetavanja vlastite frekvencije stvaralaštva. Tako se drugom polovicom 2014. godine dogodio snažan prevrat u stvaralačkom opusu. Otvorene forme i stil slobodnijeg, kristalizirao se u selektivnom ograničavanju na tri boje: crna-crvena-bijela.

U tim bojama, Zoran Hercigonja je našao jezik svoje frekvencije slobodnog stvaralaštva. U tom razdoblju su nastali prvi aktovi: muško-ženske figure u isključivo lakovima za metal. Zoran Hercigonja je upravo ušao u problematiku ljudskog tijela koja će ga pratiti određeno razdoblje sve do početka njegovog aktivnog angažmana kroz likovne kolonije.

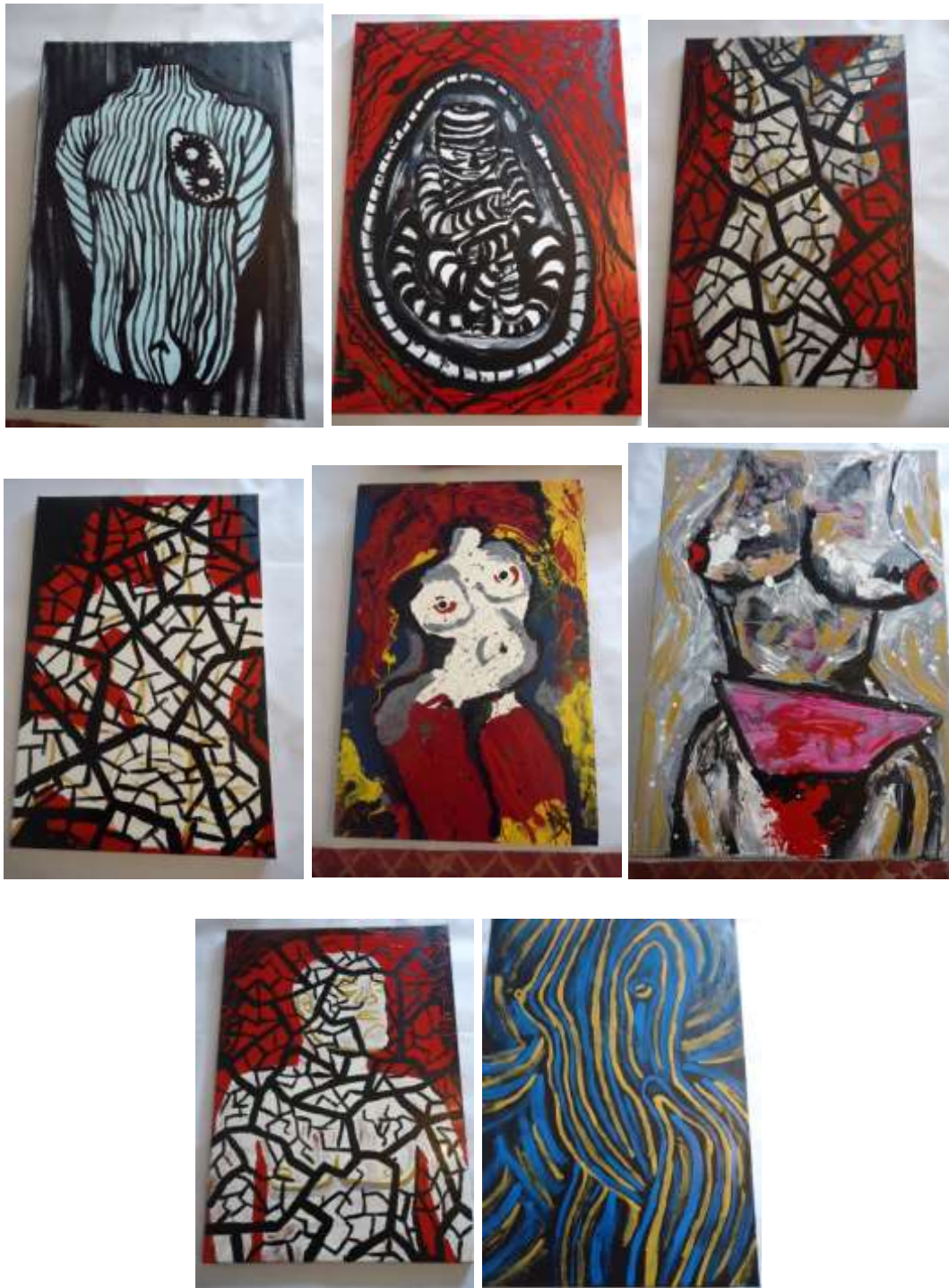


Slika 9. Izdvojene slike iz TREĆE ETAPE slobodnijeg stvaralaštva u drugoj polovici 2014. godine pod nazivom „Brodolomi, krv i spleen“

Na prvi pogled prikaz ljudskog tijela bio je sveden na snažne crne mat konture s crvenom bojom same površine tijela i bijelim pukotinama na podlozi platna. Da bi se izrazila još veća robusnost i dojam grubog, nepredvidljivog i tromog, u boju je umiješan pijesak. Takva harapava pješčana tekstura odavala je spomenute dojmove. Time se otvorila nova prijelazna etapa „Brodoloma, krvi i spleena.“ Te iste 2014. godine Zoran Hercigonja je slušao kolegij „**Interdisciplinarni pristup vizualnoj i medijskoj kulturi**“ predavačice **izv. prof. mr. art. Kristine Horvat-Blažinović**. Kao revan i radin student izložio je svoje radove na kritiku koja je zvučala iznenađujuće pozitivno. Najviše pohvala, primili su upravo aktovi u lakovima iz etape „Brodoloma, krvi i spleena“. Jedini problem na koji je

ukazala **izv. prof. mr. art. Kristina Horvat-Blažinović** bio je maleni formati. Dosadašnje slike aktova rađene su na manjim formatima dimenzija 60x40. To je otvorilo nove prostore razmišljanja i razvijanja daljnjeg umjetničkog izražaja. Spomenuta predavačica je svojim sugestijama usmjerila mladog slikara prema većim formatima platna koji nude više prostora subjektivnog načina oslobađanja. Smatrala je da Zoran Hercigonja još uvijek nije dovoljno oslobođen forme klasičnog slikarstva te da se treba kroz platna većih formata oslobađati radeći iz „lakta i ramena“. Jedino tako će postići individualan otisak u svijetu likovne umjetnosti. Upravo ta sugestija, utjecala je na formiranje novog pravca stvaralaštva otvarajući tako etapu velikih dimenzija.





Slika 10. Izdvojene slike iz ČETVRTE ETAPE slobodnijeg stvaralaštva krajem 2014. godine

Zoran Hercigonja nastavio je svoj rad s aktovima fanatično opterećen iskrivljenom predodžom ljudskog tijela kao zatvora i ograničenja koje čovjeka sputava u njegovoj suštini. Otvorio se put novoj etapi stvaralaštva obilježen platnima velikih formata na kojima je uspješno izražavao strategije odgonetavanja vlastitog otiska umjetničkog stvaralaštva. U toj etapi stvaralaštva našli su se i drugi „zalutali“ motivi poput brodova. Naime brodovi sami po sebi kao prijevozna sredstva predstavljaju nešto

monumentalno, vječno što ulijeva strah u kosti. Ogromne građevine koje plutaju morima, bile su poput katalizatora za izražavanje na većim dimenzijama. Tako su u četvrtu etapu osim isključivo aktova ušli i poneki drugi motivi. Četvrta etapa obilježena je lakovima selektiranim u tri boje: crvena-crna-bijela s omanjim odstupanjima. Zoran Hercigonja je počeo raditi na platnima dimenzija 50x70 koje je tada smatrao dovoljno dobrim za početak slojevitog oslobađanja od konvencionalnih formi u klasičnom slikarstvu.



Slika 11. Izdvojene slike iz ČETVRTE ETAPE „zalutali motivi“ krajem 2014. godine

Godine koje su uslijedile, uskovitlale su se u radikaliziranim potezima ispitivanja krajnosti jednog takvog robusnog stila. U središte svega ulazile su samo konture bez lica i naličja. Bili su to obrisi nejasnih prizora ukvireni bijelim linijama nepravilna oblika. Crnina platna

naglašavala je crninu korote kojom se igrao ne bi li izrazio mračno stanje svoje svijesti. To eksperimentiranje s isključivo tri boje: crvena-crna-bijela, dovelo ga je pomalo do krajnjih granica iscrpljivanja motiva ljudskog tijela. Takoreći iz radova se vidi da je Zoran Hercigonja jednostavno

uživao raditi velike formate oslobađajući svoj kreativni zanos obrisima nematerijalnog. Iz perspektive običnog promatrača, dalo bi se zaključiti da se radi o praznini, potpunoj praznini uslijed kreativnog slikarskog nagona. Tako je 2015. godine nastao ciklus velikih formata s robusnim prizorima mnoštva ljudi. To više jednostavno nije bilo naravno predočavanje čovjeka kao jedinstva tijela i

duše; iscertavao je samo prazninu koju je mogao prepoznati u ljudima na svojem putu stvaralaštva. Traženje sebe kroz lutanja u stvaralačkim zanosima, rezultiralo je ogolijevanjem ljudske figure i pretvaranjem iste u obrise mutnih sjena. U tim trenucima kreativnog zanosa, praznina je bila prolazna etapa na putu traženja sebe.



Slika 12. Izdvojene slike iz PETE ETAPE iz 2015. godine

Obrisima prizora rata, raspeća, pogrebnog marša, prijelaza preko rijeke Stiks, nagomilanog mnoštva ljudi na jednome mjestu i prizor suđenja i vješanja optuženih, samo su neki specifični motivi stvaralaštva usmjerenog na ljudsko. Iscrpljujući rad na konturama, izrodio je dva paralelna pravca u idućoj etapi

stvaralaštva. Nekako je bilo za očekivati da će prethodno iscrpljujuće polemiziranje s ljudskom figurom na velikim formatima platna završiti u nečemu sasvim novom. No na iznenađenje, došlo je do ambivalencije postojećih motiva. S jedne strane Zoran Hercigonja, bavio se motivima Rorschachovih crnih mrlja na

bijeloj podlozi, dok je s druge strane ispitivao i mogućnosti vektorske grafike. Svi motivi u okviru povećih dimenzija platna, obrađivani su u još uvijek istoj

tehnici lakova za metal. Plastičnost forme nije se mogla mjeriti s ničime dotad viđenim.



Slika 13. Izdvojene slike iz PETE ETAPE iz 2015. godine [Rorsachovi motivi]

Tako su Rorsachove mrlje našle svoje mjesto na dva portreta, jednom aktu, paunu i zadnjoj strani kabanice. Efekt plastičnosti koji je postignut razlijevanjem mrlja, stvara dojam da centralni motiv slike „pluta“ po isprekidanim osima platna.

Pomalo nagršene fizionomije stvorenih radova preispituju pravila moderne estetike. Dominirajuće boje koje se pojavljuju u svojem već dobro poznatom trojedinstvu osiguravaju kvalitetu umjetnikovog izražaja.

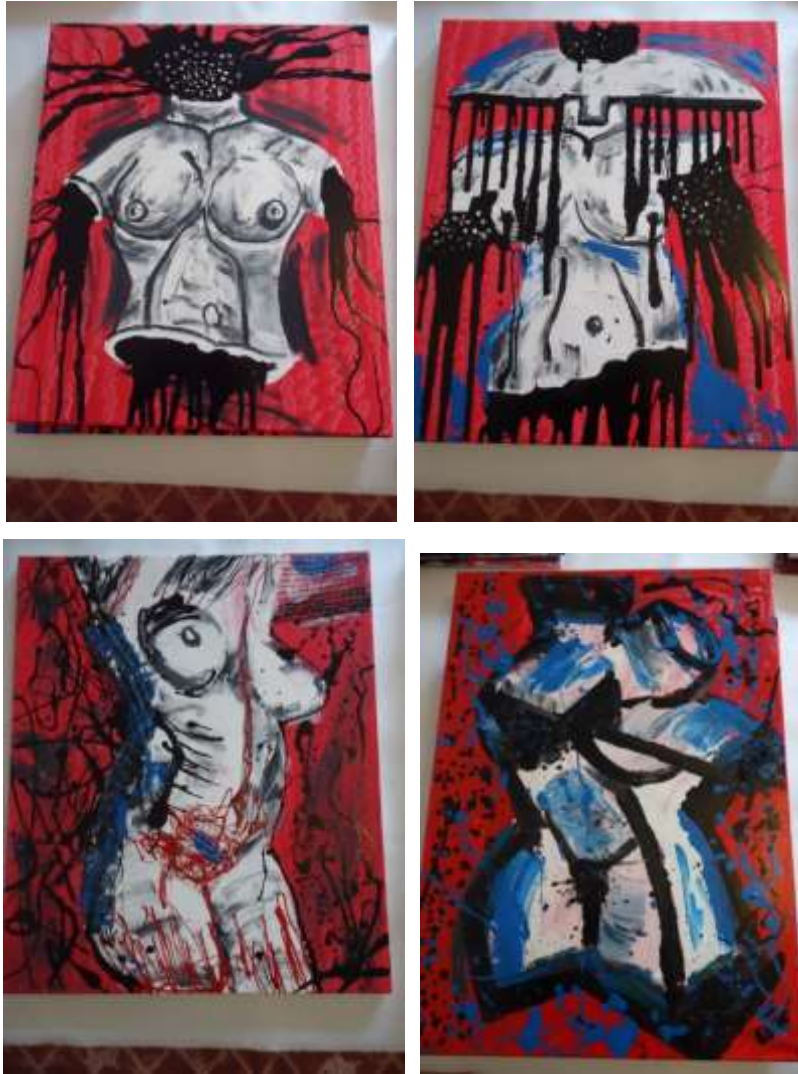


Slika 14. Izdvojene slike iz PETE ETAPE iz 2015. godine [vektorska grafika]

Paralelnim uvođenjem vektorske grafike kao motiva razvoja svoje slikarske senzibiliteta, Zoran Hercigonja, rasterećuje se od kolotečine jednoobličnosti koja ga je pratila kroz njegove radove aktova. Suprotstavljajući mrlje nasuprot ravnim linijama, pokazao je da se sukob ne događa samo u njemu samome; sukob je i izvan njega. Zauzimajući vrlo konfliktan stav u pogledu

umjetničkog senzibiliteta, dokazao je da istovremeno može voditi dvije bitke na dva različita bojišta. Time se pokazalo da njegovo osobno viđenje umjetnosti ne staje na statičnim iscrpljivanjima jedne ideje, već na pluralizmu ideja. Paralelni svijetovi u koje je zabrazio svojim radom, razvili su se u pluralizam slikarskog senzibiliteta. Tako je sredinom 2016. godine predstavio čak tri različite varijacije ženske figure.





Slika 15. Izdvojene slike iz ŠESTE ETAPE sredina 2016. godine [aktovi s dodacima fizičkih predmeta]

U šestoj etapi sredinom 2016. godine nastali su i prvi ekspresionistički aktovi čija je specifičnost bila dodavanje fizičkih predmeta poput ulijepljene mrežice ili čelične mreže za pranje posuđa čime je

ponovno naglasio teksturu kože ženskog akta samo na drugi način. Šesta etapa nije ostala na jednoj seriji aktova ženske figure; nastavila se u vidu kubističkog oblikovanja ženskog tijela u različitim položajima.





Slika 16. Izdvojene slike iz ŠESTE ETAPE druga polovica 2016. godine [kubističko poimanje aktova]

Pluralizam serija ženskih akata u šestoj razvojnoj etapi mladog slikara, pokazatelj je njegove nestrpljive i znatiželjne naravi. Jednostavno nije bio u mogućnosti zadržati se na jednoj seriji aktova; morao je izraziti svoju potrebu za što širim krugom izražavanja sveobuhvatnije ličnosti. Zoran Hercigonja je time pokazao koliko je njegov slikarski senzibilitet složen i slojevit. Sve to dovodi do znatiželjnog preispitivanja ponašanja žive forme akata

na znatno tvrđim podlogama. Spontano vrativši se manjim formatima, odabire tvrđi medij, drvenu ploču na koju će izložiti omanju seriju ženskih akata naglašavajući pritom jasne konture ženskog tijela koje je ispunjeno pravilnim oblicima poput kvadrata, elipse ili trokuta. To je bila „usputna“ serija „prošupljenih“ tijela s pokojim čvrstim uzorkom koji pliva unutar okvira ženske figure.



Slika 17. Izdvojene slike iz ŠESTE ETAPE krajem 2016. godine [oblici unutar ženske figure]

Na toj usputnoj avanturi, nije se zadržao dugo kako je bilo za očekivati. Izgleda da je u aktovima „ispucao“ svoje najbolje fore. Pomalo u grču i jenjavajućem nedostatku kondicije stvaralačkog opusa, ogorčen je čekao ispiraciju. Misleći da će morati odložiti kist na dulje vrijeme, bogobojazno se posvetio analitičkom proučavanju moderne umjetnosti, pozivajući se pritom i na arhetipe ekspresionizma koje je iznimno poštivao.

Shvatio je da svaki slikar u trenucima slabosti i razdobljima ugasle kreativnosti, mora napraviti odmak od uobičajenih motiva koji trenutno zaokupljaju njegovu pažnju i prostor rada. Postalo mu je jasno da mora tražiti nove motive. U tom traženju, prepustio se spontanom pražnjenju kroz otiskivanje gotovih oblika na platno. Otiskivao je uzorke ključeva, metalnih zupčanika veličine šaka i ključeve alata.



Slika 18. Izdvojene slike MEĐUETAPE previranja krajem 2016. i početkom 2017. godine [platna manjeg formata s otisnutim uzorcima ključa i zupčanika.]

I dalje je ostao vjeran manjim formatima platna. Uspješno je uklopio crne otiske ključeva i zupčanika na golo platno najčešće ogrado s dva paralelna zida. Zidove je podrupro pješćanom teksturom pomiješanom s bordo crvenom bojom lakova predočavajući tako grubost i silovitost koja je zapažena u cijelom opusu njegovog stvaralaštva. U igri otiskivanja gotovih oblika, nesvjesno je stvarao dojam

protočnosti ili protjecanja. Otisci zupčanika i ključeva kao da su negdje propadali kroz kakvu cijev ili lijevak. Iz te privremene etape, izrodilo se prvo višedjelno platno. Protjecanje ključeva kroz višedjelno platno sastavljeno od više manjih platna različitih dimenzija u liku lijevka predstavljalo je curenje budućih kreativnih misli kojih još nije bio svijestan.

Početkom 2017. godine Zoran Hercigonja naglo je promijenio kormilo svoje likovne umještosti. Potpuno je prekinuo s aktovima i prešao na oslikavanje gradova želeći kroz monumentalne građevine i platna većeg formata (50x70) istaknuti

važnost motiva koji je u tom trenutku za njega osobno predstavljao oslobođenje i slavljenje nove etape stvaralaštva. S motivom gradova, započela je etapa monumentalnosti oblika.



Slika 19. Izdvojene slike iz SEDME ETAPE u prvoj polovici 2017. godine.
[monumentalizam kroz prikaz gradova]

Slikajući gradove, ističući konture kontrasnim bojama, namjerno izostavlja „pipljive“ detalje poput vratiju i prozora. Njihovu pravilnu interpretaciju smatrao je nepotrebnim i manje važnim. Slikama je govorio: kada pogledaš čovjeka zamijetiš njegovu figuru koja je nosiva konstrukcija cijele osobnosti. Bilo bi smiješno pogledati u čovjeka i reći: „Gle vidim trepavicu!“; potpuno nebitan detalj. Pomalo nesigurni potezi i njišuće razmrljane i neuredne konstrukcije zgrada, trebale su označiti njegovu pobjedu nad strahom od vlastitog

potonuća i prestanka likovnog djelovanja u odsutstvu inspiracije. Pomalo umoran od svih tih apstrakcija, odlučio se suptilno vratiti na arhetip klasičnog likovnog izražavanja vjerujući da će ga to rehabilitirati za nove poduhvate. Zoran Hercigonja jednostavno nije htio da se njegov opus stvaralaštva u vidu kolebanja između ekspresionizma i apstraktnog ekspresionizma institucionalizira i postane pravilom skore dekadencije. Ovime se završava sedma etapa na razvojnem putu „pritajenog stvaralaštva“.



SVITANJE I DOBA BUĐENJA

PRESUDNA 2017./2018. GODINA



U nastavku svojeg literarnog rada, pokušavao se vratiti klasičnim formama tražeći tako utočište od dalekog svijeta apstrakcija u kojem se potpuno izgubio. Vjerujući da će se rehabilitirati oživljavajući klasične forme kroz opetovano iskustvo pčeo je slikati kredom. U binarnom nadmetanju koje je specifično za cjelokupni njegov opus, slikao je portrete, ženske aktove i muške figure. Odnos crne i bijele krede, stvorili su niz skica i nedovršenih radova. Još uvijek indoktriniran motivima apstraktnog

ekspresionizma, laganim prijelazom na klasično slikarstvo, ostavio je i pokoje tragove dugo brušenog opusa. Tako su poneki aktovi izgrđeni u stilu ekspresionizma. Dodavanjem nekih neprirodnih elemenata poput suvišnih oštih linija i kontura, još uvijek se izjašnjavao kao stalni ekspresionist. No u daljnjem stvaralaštvu, ekspresionistički elementi su polako jenjavali. No ono što je ostalo ustaljeno za njegovo stvaralaštvo, bili su centralni motivi monumentalnosti.



Slika 20. Izdvojeni radovi iz razdoblja povratka realizmu i klasičnom slikarstvu krajem 2017. i početkom 2018. godine. [prvi dio]



Slika 21. Izdvojeni radovi iz razdoblja povratka realizmu i klasičnom slikarstvu krajem 2017. i početkom 2018. godine. [drugi dio]

U vrijeme tih „laganih povrataka“ realizmu i klasičnom slikarstvu po prvi puta se nakon dugo vremena predstavio javnosti na likovnoj koloniji „**Ludbreško sunce**“ 20.5.2017. godine. Kao novopečeni član **Likovne udruge „Kula“ u Knegincu 2017. godine** odradivao je brojne likovne kolonije. Kolonija „Ludbreško sunce“ je bila njegovo prvo stvaralačko iskustvo na otvorenom terenu. Dosada je sve svoje radove stvarao u zatvorenom prostoru

svojem doma. Uslijedile su brojne likovne kolonije od kojih valja izdvojiti one u Stubičkim Toplicama, Hrženici, Knegincu. Kroz njih Zoran Hercigonja je svoje umijeće počeo prezentirati javnosti. Rad an likovnim kolonijama, pomogao mu je u povratku klasičnom slikarstvu kao privremenom rehabilitacijskom rješenju. Biti članom udruge značilo je dijeliti iskustva i dojmove, uobličavati vještinu i duh.

ISTAKNUTE LIKOVNE KOLONIJE I IZLOŽBE



Slika 22. 12. Likovna humanitarna kolonija "Ludbreško sunce" 20.05.2017. "Kuća sunca, Globočec"



Slika 23. 11. Likovna kolonija "Stanko Sabol-Stado" Hrženica 25.06.2017. - Općina Sveti Đurd, u organizaciji kolege slikara Stanka Sabola



Slika 24. 21. Likovna kolonija Stubaki 26.08. 2017.-Stubičke Toplice



Slika 25. Treća Likovna kolonija Sveti Đurd 21.04.2018.



Slika 26. 13. Likovna humanitarna kolonija "Ludbreško sunce" 26.05.2018. "Kuća sunca, Globočec"



Slika 27. Likovna kolonija "STRUGA" u organizaciji Udruge branitelja Hrženica 16.6.2018.

Likovne kolonije, bile su samo početak javnog likovnog nastupa. Uslijedile su i tematske i kombinirane samostalne i skupne izložbe u Zagrebu, varaždinu i Novom Marofu. Zoran Hercigonja je konačno pronašao sebe u javnim nastupima i javnom prezentiranju sebe kroz svoje radove. Kao umjetnik, a ujedno i poznavatelj modernih tehnologija, Zoran Hercigonja je pronašao online galeriju gdje će privremeno smjestiti svoje radove, prije

nego organizira nekoliko skupnih i samostalnih izložbi. Tako je 2017. godine izložio svoje kombinirano stvaralaštvo na online galeriji pdo nazivom **Ludvig dizajn** [<https://www.ludvig-designe.com/zoran-hercigonja>] čime je omogućio široj javnosti pregled nad svojim osobnim stvaralaštvom. U toj izložbi uz realističke radove, našli su se i pokoji ekspresionistički odbljesci njegovog prepoznatljivog opusa.



Slika 28. Izložba kombiniranih radova na online galeriji Ludvig dizajn 2017. godine

U kolebanjima između 2017. i 2018. godine koje su bile ključne godine njegovog usavršavanja u području realizma i javnih nastupa, uslijedile su i druge izložbe. Odmah po izloženim kombiniranim radovima na online galeriji

Ludvig dizjan, izložio je i tematsku izložbu pod nazivom „**Habitus defectus**“ svojih ekspresionistički aktova na portalu **FIOKA**[<http://www.fioka.in/strip/zoran-hercigonja-3/>].



Slika 29. Naslovnica kataloga tematske izložbe na portalu FIOKA i odabrane slike aktova
30.10.2017. godine

Usavršavajući svoj realistički opus stvaralaštva, Zoran Hercigonja, često slika portrete životinja poput konja ili pasa te

vaze s cvijećem. U tome pronalazi dovoljnu satisfakciju da produbi realizam.



Slika 30. Realistički opus stvaralaštva 2017./2018. godine

Iako sasvim priklonjen realizmu i realističkoj estetici, Zoran Hercigonja sudjeluje i u skupnim izložbama i s ekspresionističkim radovima. Tako u **Slovenskom domu u Zagrebu** sudjeluje na skupnoj izložbi naziva „Slika mog svijeta“ održanoj od **18.4-2.5.2018**

sudjeluje s ekspresionističkim portretom bez lica za koji dobiva ozbiljnu kritiku **profesora Nedjeljka Tintora**: „*Hrabro primijenjena tehnika lakova sa usklađenošću crvene i crne kao i crne i bijele boje. Sve odiše jakim intenzitetom u ekspresiji.*“



Slika 31. Skupna izložba "Slika mog svijeta"
vrijeme: 18.04. - 02.05. 2018 u 19. sati
mjesto: Slovenski dom Masarykova 13, Zagreb

Nešto kasnije u Varaždinu povodom **Međunarodne izložbe pasa u Kinološkom centru Varaždin**, održao je samostalnu izložbu portreta pasa. Izložba se sastojala od pet portreta pasa različitih

pasmina. Radovi doradjeni vrhunskim realističnim prikazima pasa, predstavljali su umješnost i vještinu likovnog umjetnika u klasičnom slikarstvu.



Slika 32. Samostalna izložba portreta pasa u sklopu
Međunarodne izložbe pasa 26.-27.05.2018. varaždin

Kadrirajući pomalo realizmom, pomalo ekspresionizmom, sudjelovao je na skupnoj izložbi u Zagrebu također izlažući ekspresionistički rad iz etape divoskog cvijeća. Oživljavajući prostor preminule sadašnjosti nimalo nije poremetio fрекvenciju realističkog stvaralaštva, već

je time produbio svoj put na liniji desetogodišnjeg predanog rada likovnoj umjetnosti. Svoj ekspresionistički rad je izložio na skupnoj izložbi „**Ljepota prirode**“ u Galeriji KCM, Mesnička 12, Zagreb od 11.06. do 25.06.2018. godine.



Slika 33. Skupna izložba "Ljepota prirode" 11.06. do 25.06.2018 mjesto: Galerija KCM, Mesnička 12, Zagreb

Ni jesen nije inkomodirala likovnu aktivnost u vidu sudjelovanja na skupnoj izložbi u Zagrebu u Slovenskom domu **10.10.– 24.10. 2018**, gdje je na temu „Jesen u meni“ predstavio sliku pod nazivom „Tužna vrba“ predstavljenu u tehnici lakova. Crno goluždravo drvo tužne

vrbe u pozlaćenom krajoliku simboličko prikazanu s crvenim (krvavim) suzama koje kapaju s ogoljenog stabla, simbolistički su potezi umjetnika u nastojanju da se što više približi jeseni i onome što ona doista jest: ogoljenje prirode melankolijom i tugom.



Slika 34. Najava skupne izložbe „Jesen u meni“ 10.10.– 24.10. 2018 Slovenski dom, Masarykova 13, Zagreb



Slika 35. Slika „Tužna vrba“

Budućnost je u zamahu, a putevi krivi i pravi na pomolu ječe. Stvaralaštvo nenametljivog leptira s jednodnevnom dušom, ječi i plače. Budućnost nije u okovima nego u opusu melankoličnog traženja sebe i tužnih kutaka budućih inspiracija. Izložbe? Kolonije? Daljnji prezentacijski obrasci? Samo su suton onog što slijedi nakon sramežljivog i krhkog pojavljivanja na sceni pomodnog i mediokritetskog. Budućnost je u povojima sjete i romora tišine.

ŠTO DRUGI PIŠU O STVARALAŠTVU ZORANA HERCIGONJA



Izložbu Zorana Hercigonje „Habitat defectus“ otvaraju dvije slike koje mogu biti kubistički prikaz ljudskog tijela, ali moja prva asocijacija su dva nacrtana stana, dvije temeljne čovjekove potrebe da se odvoji, skloni negdje svoju nagost i osjeti sigurnost. Crne linije povučene slobodnom rukom jasna su međa između onoga vani i onoga unutra. Crveno, akrilno okruženje s padajućim valovima uređeno je kao zamišljanje, kao binarni broj, gdje se izmjenjuju bog i ništavilo. Bog je jedan, on je ispunjenost i sveobuhvatnost, a ništavilo je okruženje i iz te jedinice i nule nastaje sav ljudski svijet, sve ono što čovjek zamišlja da ima. Unutar zatvorenih pravocrtnih linija na obje slike uočavamo tri paralelne linije u kojima gledam iskorak iz uređenog binarnog sustava svijeta u stvaranje treće jedinice, u stvaranje života.

Rijeka teče između dvaju svjetova
U duši pomak
Sunce što baca sjene.
Ni jedan list nije požutio
Bez znanja stabla.
Što je biće
Do li širenje nas samih
U prostor etera?

Tako razmišlja Zoran Hercigonja u romanu „Zaboravljeni“. Sve nastaje sa znanjem tvorca, ali rijeka uvijek teče između dvaju svjetova.

Na obje slike primijetit ćemo jedinu zakrivljenu liniju, koja me asocira na oko promatrača, onoga koji se uvukao u prostor i gleda ispunjenost tog prostora. Binarni sustav jedinica i nula djeluje.

Ali čovjek osjeća potrebu da bude slobodan, ptica nebeska. No tijelo, bez kojega mu nema života, nalaže da se zatvori, jer, gle paradoksa, on samo u vlastitoj tamnici može biti slobodan.

Nije mu ostavljena velika mogućnost izbora. Može birati između zatvorenosti ili ništavila. Duh zatvoren u materiji ne može napustiti svoju tamnicu, jer ona rijeka između dvaju svjetova stalno teče.

Stoga treća slika krivudavih, razgranatih linija ljudskoga tijela prikazuje zahtjevnost njegova održavanja, a vanjske linije, koje su prije podsjećale na uređenu binarnu misao, raspadaju se u niz silnica koje služe održavanju tijela, ali mu se istovremeno i paradoksalno suprotstavljaju. Čitam jasnu poruku autora da čovjek ne može promijeniti univerzalno stanje stvari, jer ono je datost, pa iako je čovjek ujedno i stvaralac, jer stvara nova bića, on je čvrsto zatvoren u svom svijetu materije i njezinih zakonitosti. I ne treba visoko dizati glavu, jer sve što se razmnožava, na neki način stvara tu tamnicu života.

Unutar slike primijetit ćemo rascvjetale mrlje, udarce kista koji podsjećaju na Rorschachove mrlje, one koje nastoje naći simboliku u psihološkom, duhovnom svijetu čovjeka, jer, kako kaže Hercigonja u svom romanu, čovjeka najbolje možeš razumjeti čitajući tragove njegove moreplovne

duše. Tako i ja sada čitam tragove duše slikara slijedeći u nekoliko sljedećih slika apstrakcije ženskog tijela, krvavog, izranjavanog, raskomadnog tijela, koje u patnji i boli rađa zarobljenog čovjeka. Jedna je ćelija zamijenjena drugom, jedna je tamnica smijenila drugu. Život se nastavlja. Vrijedi li? Koji smisao nosi? Je li u ljubavi smisao ili je ona trik ugrađen u čovjekovu dušu samo zbog neprekidnog lanca nastavka života? Zavaravamo li se vjerujući da nešto imamo, da se možemo ponositi dostignućima? Tako Hercigonja pjeva:

Zbiljski snovi zasjaše kao zora
zbiljske zvijezde u rukama mi sjahu
vratio sam se kući s kolajnama i zlatom,
kao junak, kao konkvistador,
blještim kao anđeo s onoga svijeta.

Čovjek ima iluzija, on živi u iluziji, ali žena i dalje rađa samo zarobljenog čovjeka.

Iz ugodnog neznanja ženine utrobe bit će bačen u svijet zbilje, vraćen u stan s početka izložbe. Ono oko u stanu, ili tijelu žene, svejedno, se smiješi, one tri linije, tri osobnosti u istom su prostoru. Šire se. Komuniciraju sa svijetom, upijaju iluziju slobode.

Crvena, crna i bijela boja akrila javlja se i u Hercigonjinom književnom stvaralaštvu. Dominira, baš kao što dominira na njegovim akrilima. Kosa njegove Julije je crvena, kao i jarko

našminkane usnice, put je bijela, a atmosfera scene mračna.

Slijede modernistički akrili ženskih aktova, bujnih, jedrih oblina, te slike tijela s ugrađenim tehničkim dodacima; zupčanicima primjerice. Razmišlja li Hercigonja o ljudskom tijelu kao o svojevrsnom stroju koji treba održavati i podmazivati životnim sokovima, baš onako kako se stroj održava, stroj koji ima određeno vrijeme trajanja?

Slikar shvaća koliko je malen čovjekov bitak pod zvijezdama. On pjeva: „Dok vijećaju božanstva, ja sam samo čovjek, sjenka laži, prozirna iluzija ...“ I ta sjenka laži, prozirna, prolazna iluzija, putnik čije će se tijelo pretvoriti u prah, u drugom dijelu izložbe ostavlja svoj trag u suhom pastelu.

Ljudsko tijelo ostaje temeljni motiv ove izložbe. Ono je stvoreno, nesavršeno, prolazno, raspadljivo i u krajnjem stadiju odvratno svakoj duši koja njeguje ideal ljepote. Ipak, u trenutku iluzije, jer život je samo neprekinut niz iluzija, ono je skladno i lijepo, ono funkcionira kao novi model stroja, snažno i jedro.

Spremno je, kako kaže Hercigonja-pisac, za epsku bitku stalne petlje ponavljanja. Matrica je uvijek ista i iz nje nema bijega, jer habitus čovjeka od početka nosi u sebi grešku. Koja je perspektiva? Neka to pitanje ostane otvoreno.

Piše: **Marija Juračić, prof., književnica**



To je on, mladi multimedijalac koji jednostavno iz dana u dan živi sa svojim emocijama, istovremeno prenoseći ih kako u pjesničke i prozne forme, jednako tako i na slikarsko platno. Je li to uobičajno, jer konačno svaka je umjetnost zapravo ekspresionistički izričaj koji živi i pokušava živjeti svoj mir u svijetu nemira, vječite borbe, sukoba, đavoljih sila, magle i napose KRIKA zbog nepravde učinjene malom, slabijem, nježnijem stvoru.

Što se tiče Zoranova pjesničkog opusa, konstatirat ćemo da se u svojim djelima (romanima, pričama i zbirkama) služi bujnim izrazima, plastičnim opisima situacije i prirode, izbjegava svaku logičnost, u govoru i mišljenju skromnog je spektra, tekstovi su prepuni metafora, hiperbola, zvučnih efekata, ponekad patetičnih trzaja, prenaglašenih osjećaja. Očaj, bijeda i strah, nekako su glavne odrednice njegovih pjesničkih uradaka. I čitavo to vrijeme, Zoran vrlo originalno i svjesno projicira svoju sliku svijeta, prepuštajući se kad zatreba i mašti, a ritam teži, ono što i većini umjetnika moderne, slobodi, otpuštenih kočnica.

On je u dosadašnjem opusu, apstraktni ekspresionista, njegov nemirni duh poigrava se oblicima i tehnikama kako u književnosti, tako i u likovnoj umjetnosti. Znamo da ekspresionisti ističu važnost subjektivnog izraza unutarnjih spoznaja, duševnih stanja, izazvani vanjskim poticajima. Glavna obilježja te pisane forme su: liričnost, emotivnost i misaonost s jedne strane te isticanje moralne problematike, kritike političkih i socijalnih

zbivanja i problematike nejednakosti koja se poput đavolje sile nameće čovjeku i njegovim svakodnevnim aktivnostima.

Autor, Hercigonja, iako na vratima životnog puta, pa i ranije, vrlo hrabro, odlučno i bez okova upušta se u jednu avanturu gdje iz jednog novog kuta želi pokazati svoj doživljaj svijeta, pojmova, situacija i motiva koje ga takvim čine. I opet biva sebi svojstven, osebujan. Moram priznati da sam pomalo ostala iznenađena snagom duha koja se osjeti u njegovim slikarskim djelima. Promatram te oblike, slikarske forme, kolorite i uspoređujem ih istovremeno sa nedavno pročitanim stihovima? Ima li razlike? Koji je modus u vizualnoj prezentaciji njegovih ekspresija? Ponajprije pogled zaustavljam u slikama koje i nemaju naziva jer one zapravo govore same za sebe. Vidljiv je raznolik intenzitet, jačina boje i otisak kista ili ugljena ili laka (to su naime zoranove uobičajne tehnike) Miješanjem boja, ovaj put začudo, tek bijele, sive, svjetlo plave, pastelne i dodatkom mašte, umjetnik stvara i niže slike. Uglavnom su to dijelovi ljudskog tijela; poprsja, udova, ili čovjeka u teškim mislima (u meni, priznajem izazivaju dozu depresivnog stanja, nekome je to čuđenje)...ali usporedba sa autorovim stihovima upozorava kritičara da ima povezanosti; slučajne ili namjerne.

Avangardno ozračje u obliku ogrebotina, crnog pigmenta i prevladavajuće nijanse crvene boje sveprisutno je u kolažu Zoranovih slikarskih majstorija. Što je htio, kakav efekt ili poruku postignuti na mjestima gdje je nanosio više slojeva boje, očito on zna, no sigurno je da ljubav pobjeđuje smrt i mržnju, Toplina i snaga vatre zauzima sve više površine slikarske podloge, a onda je tu i motiv psa, vječnog čovjekovog ljubimca i prijatelja.

Za kraj, ostah iznenađena, pozitivno jer iako sam bila uvjerena kako ću u izlogu oslikavanja društvene zbilje, vidjeti zamrežane situacije, nedovršene slike izlomljenih udova, prolivenog crnila i krika izmučenog svijeta, osmijeh mi navuku pejzaži zagorskog kraja, umočeni u radost sunca, umirujući zeleni i žuti kolorit

koji daje na znanje da Zoran ipak vidi i tračak svjetla i romantičnog ozračja u sivilu naše svakodnevice.

Piše: **Denis Kožljan, književnica**



Pogledala sam vaše radove i mogu da konstatujem da su kao amaterski dosta dobri ali to ne znači da prekinete sa radom. Neznam koliko ste upoznati sa istorije umetnosti kod vas vidim da vam prevlada kubizam kao pravac. Dopada mi se realizacija - slobodni pristup realizacije cveća gde vodi do apstrakciju celo resenje u prostoru.

Piše: **mr. Maja Raleva Miladinovski, akademska slikarica, magistra vajanja (Makedonija)**



ISBN 978-953-8200-14-4